لاجواب تحفو

وتايو فقير

....

ليکڪ

نذير حسين ڀٽي

حق ۽ واسطا قائم

قيمت 6/00

ڇهه روپيه

ڇپائيندڙ

صداقت بُڪ ڊپو

بڪسيلرس پبلشرز اسٽيشنرز شاهي بازار حيدرآباد

پيارا پاڙهندڙ!

وتايو فقير نالي ۾ فقير هو. پر دراصل هو پهچل، درويش هو. اصل نصرپور جو ويٺل هو. هن جي باري ۾ ڪيئي ٽوٽڪا مشهور آهن. پر اسان هتي صرف نصيحت آموز ۽ دلچسپ لطيفا لکون ٿا. انهيءَ اُميد سان ته پڙهندڙ هت مان فائدو ۽ حظ حاصل ڪن.

وتايو فقير جي نقلن تي اسان ڪجهه عمل، ڪيون، ته به ڪجهه نه ڪجهه حاصل ڪري سگهندا سين.

فقط

نذير حسين پٽي

الهوڏايو عرف وتائي فقير جو چيل شعر

صدقي ٿيان محبوب تو تان،
مون سان نا تو نينهن اڄ ايو ٿئي
دگ گھر اُھي وارو جدائي
رستو صاف وتايو ٿئي.

جڳ سڀئي کا قسمت مندن جي،
حاصل نٿي آ صحبت تن جي،
وٺي نٿي کا رغبت کن جي،
جا کوٽ جام پيايو ٿئي.

حق جو مليو پيغام اندر کي،
ياد نه آ آرام اندر کي،
وٺي ويو اسلام اندر کي،
ڪوڙو ڪفر جدا ايو ٿئي.

آمين باغ حقاني گل،
ماڻڪ موتي حاصل اَمل،
دم دم مست وتي ساڻي مل
مون کي تو ٿئي مست بنايو ٿئي

....

من شعر مان ائين ٿو سمجھجي ته ڪيس حضرت
رسول پاڪ مقبول صلي الله عليه وآله وسلم
جي زيارت نصيب ٿي. تنهنڪري وڌيڪ پڳواڻ
بدران هڪ خدا جي عبادت ڪرڻ لڳو ۽ مجازي
عشق مان حقيقي عشق کي پهتو ۽ فيض سان
ڀرپور ٿي ويو. سندس رڳ رڳ ۾ الاهي نور
داخل ٿي ويو. مگر مست سالڪ نه هو ۽ مست
مجذوب نه ٿيو ۽ مجذوبن جي رات مان جيڪو
ٻول نڪرندو آهي سو ڌڻيءَ جي درگاهه ۾
اُگها مندو آهي. جو ته مجذوب نه ڪاٺ مان
من و ٺن نه ورهي عمده لباس پائي نفس کي
خوش رکن ٿا. وتايو فقير به نهايت سادي طبيعت
رکندڙ هو ۽ سادي پوشاڪ پهريندو هو. پر هن
جا ٻول نصيحت جا نڪتا آهن، جن جي پروڙ
انهن کي پوندي جيڪي سياڻا ۽ پڙهيل
پختا آهن. جيڪي ماڻهو ٻول پڌي خالي ڏندر
ڪيڏن ٿا سي پوري مطلب کي نٿا پهچن.
جيئن هڪ ولي جيو آهي ته آئون ڪاوان پڻ
جيئڻ لاءِ ۽ ٻيا جيئن ٿا کائڻ لاءِ انهي جو
مطلب اهو آهي ته خدا جي ولي ڪاڏو واشي
قدر کائيندا آهن جنهن ڪاڏي جي طاقت سان
رات ڏينهن عبادت ڪري سگهن.
جيڪي ماڻهو پيٽ، ڪاڏي سان ڀرسيدا آهن،
انهن جي پيٽ ۾ نور الاهي ڪيئن ٿو ماپي

سگهي. تنهنڪري سوچ ڪري وتائي فقير جي
نُڪتن جي مطلب کي پرکڻ جي ڪوشش
ڪريو. رڳو ايترو به نه کِلو جو مولا ناراض ٿئي.
کِل پئي نُڪتن کِلُ، پر کِلي کِلنديڻ ڪيترو.

نقل نمبر (۱)

گالهه ڪندا آهن ته هڪ ڏينهن سڄي ڳوٺ جا
ماڻهو وتائي فقير وٽ آيا ۽ کيس چوڻ لڳا ته،
هن ٿاڻي واري اسان کي ڏاڍو ستايو آهي
۽ بيگر وهائي ٿو. تنهنڪري ڌڻي جي
درگاهه ۾ اهڙي ربي رحمت پهچائي ۽ اسان کي
هن ظالم کان ڇڏائي.
فقير جواب ڏنو ته ادا هي سڀ سختيون سڀ سَهو
۽ ماٺ ۾ رهو ڇو ته ڌڻي صبر ڪرڻ وارن جي
مدد ڪندو آهي.

نقل نمبر (۲)

چوندا آهن ته هڪ ڀيري ڳوٺ ۾ وتايو فقير رهندو
هو ان ڳوٺ کي ٻوڏ جي بچاءَ کان بند ڏنل
هو. ٻوڏ جي پاڻيءَ جي بند تي زور ڪيو
لاچار ٿي مسڪين پنهنجي ڳوٺ جي ڪمدار کي
حڪم ڏنو ته شهر جا سڀ ماڻهو وڃي جلد
بند تي پهچي، پاڻيءَ جو گهڻو زور آهي.
ڪمدار ڳوٺ جو خاص ڳڻتي ست ڪي انهيءَ

خيال سان ويهي رهيو ته جيڪو هتان لنگهندو سو
هيڪو هوندو ۽ بند جو ڪم ٻه ڄڻا لهي ويندو.
سو جيڪو به اتان لنگهيو تنهن کي بند ڏانهن
ٺيڪ روانو ڪيائين. او چتو وتايو فقير هڪ ٻئي
ماڻهوءَ سان اتان جو لنگهيو تنهن کي ڪمدار
هڪل ڪري چيو ته ٻئي وسندڙ ڪاڏي ٿا وڃو
ڪنهن جا ماڻهو آهيو؟ تنهن هڪ چيو ته آءٌ
رئيس جو ماڻهو آهيان ۽ رئيس جو گهوڙو وٺيو
وٺڻ وڃان سو انهيءَ کي ڪمدار ڇڏي
ڏنو. باقي وتائي کان پڇيائين تون ڪنهن
جو ماڻهو آهين؟ ڪيڏانهن ٿو وڃين؟
وتائي چيو آءٌ ٿوڻ خدا جو ماڻهو آهيان ۽ بند
ڏسڻ ٿو وڃان.
ڪمدار چيس تون خدا جو ماڻهو آهين ته جوڙتا
آهن جا؟ هل هلي بند تي ڪم ڪر. وتايو
ويچارو لاچار سڄو ڏينهن بند تي ڪم ڪري
شام جو آسمان ڏي منهن ڪري چيائين تنهنجو
ماڻهو ٿيو يا رئيس جو ٿيو.

نقل نمبر (٣)

هڪ ڏينهن مجلس ۾ گهڻا ماڻهو موجود هئا
هئا وتائي فقير کان پڇيو ته هندو مذهب
ڇڏي مسلمان ٿيڻ قبول ڪيو سو ڇو؟ جواب ۾
چيائين تون ڙي آءٌ ٿوڻ هندو هوس پر دل ۾

مسلمان ٿئي، سڀ ڳالهه دل تي ڄڙيل آهي،
اسلام ٻنهي سڌن ۽ ذات هي ڄڙيل ٿئي؛
آهي جيئن عام مثال ڏنل آهن: من ۾ مسلمان
ٿيو ڪلمو پڙهيو ته ڇا ٿيو،

نقل نمبر (٤)

ڳالهه ڪندا آهن ته هڪ مائي ميٺ ڳهڻو ڪاسيندي
هئي سوءِ وتائي جي خدمت ۾ حاضر ٿي ۽
چوڻ لڳي ته ڪات دعا گهر ته آئون ميٺ
کائڻ جي عادت ڇڏيان، فقير چيس ته جمعي
جي ڏينهن اچج.
مائي ويچاري ٻه ڏينهن ترسي پوءِ ڏينهن جمعي
تي صبح جو سوير آئي، وتائي فقير ڏڻي جي
درگاه ۾ هٿ کنيا ته ڏڻي دعا قبول ڪئي ۽
مائي کان عادت ڇٽي وئي. هڪ ڏينهن مائي
کي دل ۾ خيال ٿيو ته فقير ٻه ڏينهن ڇڏي پوءِ
ڏينهن اچڻ جو ڇو چيو؟ سو مائي پڇڻ آئي
فقير کان اهو سبب پڇڻ لڳي. وتائي مائي
کي حقيقت سمجهائي ته پهرين مون پڻ ڇي
عادت هئي جو آئون پاڻ ميٺ کائيندو هوس
سو پهرين الله اڳيان ته ڪانڻ جو اقرار ڪيم تڏهن
توکي ڏيئي دعا قبول ٿي. ڏڻي ٻه شرطن سان دعا
قبول ڪندو آهي جڏهن سچي توبه ڪري
ڏسندو آهي.

نقل نمبر (٥)

هڪ ڏينهن وتايو فقير پنهنجي ڏڳيءَ لاءِ نوڙي پئي وٽي. جيڪو به آيو ٿي تنهن کانئس پڇيو ٿي فقير ڇا پيا ڪريو؟ پوءِ ٻڌي ڪري فقير جواب ۾ چيو ته ڏڳي لاءِ رسو پيو ٺاهيان. جڏهن سڀني کي جواب ڏيئي ڪان پيو، بس اٿي بيٺو، تڏهن چيائين انڌا آهيو ڇا؟ جو نٿا ڏسو؟ آءُ نوڙي پيو ٺاهيان ڪيترن اکين ٻچا ڪئي آهي، اسين جي پيا آهيون ته به چالاڪ سچا لوڪن جي ڳڻي طرح ٿا. جي پاڻي پيا سين پراڻا کوه ٿيا سين.

نقل نمبر (٦)

ڳالهه ڪندا آهن ته هڪ سال برسات سخت اچي پئي. وتائي فقير جو ڪکن جو گهر اڌ ڀل ٿي سو ڪري پيو. پاڻ ماءُ سوڙ ۾ ڍڪي ستل هو. جاءِ جو جڏهن وقت ڦهڪو ٿيو تڏهن وتائي کي ماڻس چيو سائين پئي ۽ ڏڳي ته ٻاهر، رهيا سين پر متان ۽ پٽ جو ڪنوت اندر پهچي پيا هوندا.

وتائي ماءُ کي چيو صبح سان لوڪ ڪئي ثابت ملندا صبح ٿيڻ تي وتايو سڌو مسجد ۾ ويو ۽ ملان کي چيائين ته دلاءِ ڪنهن ڪٽنس. ملان چيو هي خدا جو گهر آهي ست مان جيو لو ڪٽين"

وتائي فقير جي جڏهن ٻات منهنجو ٻيان ڪيو
آهي انهي، جي گهر مان لڙڪتان. تو کي
تڪليف ٿئي ته گهران ٻيءِ ڏي. ياماڻ ڪري
وٺڻ لڳي پورا انهي، کي ڏيڻ آهي. ماڻهن
جي چوري ڪئي ته بدنام ٿيندس پنهنجي
مالڪ جي ڪئي ته هو رحيم آهي ڪريم
آهي حليم آهي پوءِ! جان جا ڪي ائين جئي
هو ولاءِ ڪنو ڪٿي گهر آيو ماءِ، تنهنجي چيائين
اما ار مان ته ڪن هئي، وٺ امانت.

نقل نمبر (٧)

ڳالهه ڪندا آهن ته هڪ ڏينهن ڪچهري لڳي
پئي هئي. وتائي فقير کان پڇيائون ته ڏنئي
ٿاڻا هندن ۽ مشرڪن کي آسودو ڪيو آهي
۽ مسلمانن کي غريب ائين ڇو آهي؟ شايد
ڏٺي هندن مان وڌيڪ راضي آهي؟ جواب
ڏنائين ته جيڪڏهن انهن تي گهڻو راضي هجي
ها ته ڳائو مال اصل پيدا نه ڪري ها ۽ هندو ڪ
خدا جو نالو وٺن ها پاڻ قتي پنهنجن ڌڻين سان.
پنهنجو خدا تا هميشه جي پوڄا ته ڪن ها تنهنڪري
انهن کي آخرت جو عيوضو ڏ ئي سندي
دنيا ۾ ڏسي جڏيو آهي. جيڪو بت پرستن
پڙهندو تنهن جو شگون ضرور ٿا ٿينديون.

....

نقل نمبر (٨)

هڪ ڀيري وتائي فقير کان پڇيائون ته دنيا ۾
جيڪي ٻه ڳالهيون آهن سي خدا جي اختيار ۾
آهن ۽ ٻنهي ٻنهي جو ڪو به ارادو نٿو هلائي
سگهي ۽ قدرت جي دريائن ۾ عقل جي ٻيڙي
هلائي نٿو سگهي. جواب ۾ چيائين شڪ سڀ
ڪيم سڌس وس ۾ آهي پر هڪ ڳالهه اها جي
ٻوس آهي ڪڏهن چاڙهن چاهي ٿي ته ٻه مرضي
واري آهي ۽ ماني پچائي ٿي ته ٻه اختيار واري آهي.

نقل نمبر (٩)

هڪ ڏينهن وتائي فقير کان پڇيائون ته فقير
غريب چڱو آهي يا شاهوڪار؟
جواب ۾ چيائين شاهوڪاري جنهن ۾ وڏي جوابداري
چورن جي دشمن داري ۽ رات ڏينهن انتظاري
منهن جي نظر ۾ آسودو اهو آهي جو پاڻ ٻ
ڪمائي ۽ غريبن کي به کارائي، جنهن ۾ اها
ڳالهه نه آهي اهو بخيل مثال خدا جي لعنت
آهي. اهڙن آسودن کان غريب چڱو جو آزاد
آهي نه ڏيڻو ڏوڙ باقي پيٽ نينڊ ۽ چوڻ.

نقل نمبر (١٠)

ڳالهه ڪندا آهن ته هڪ ڏينهن هڪ ننڍو ڇوڪر

وتائي فقير جي گهر جي دروازي جي،
ڀرسان پاڻ کي لڪائي ويٺو هو. ان ڏينهن وتايو فقير
به ٻئنهن گهر ڏانهن ڪاوڙ ۾ اچي رهيو
هو. اوچتو چور کي نظر پيو سو زور ڪري،
چيائين چور ڪنهن جو آهين؟ چور ڪري آسمان
ڏانهن اشارو ڪري چيو ته خدا جو. وتايو ڪسي
پاڻ ڪان ونئي آئي مستي جي اڳيان جڏهن
۾ جيئن پڙهين جو گهر آهي پرائو گهر ته
وڃي ڏيئي اندر وڃي ويهه.

نقل نمبر (١١)

وتائي فقير کان پڇيائون ته ملڪ ۾ فقيرن جو
پاڻ ۾ سخت جهيڙو آهي ان جي بابت ۾
توهان جو ڇا خيال آهي؟ انهن مان ڪهڙو
حق تي آهي؟ چيائين سچو فقير سچو ملو
پاڻ ۾ اصل ڪونه وڙهندا ملان ڪي جاهل هوندي
۽ فقير ڪي سچا هوندي. باقي جيڪي وڙهن ٿا
۽ فساد ڪن ٿا سي پرستي تان پليل آهن. اهي
ڏسي واسي ڏاڍي ۾ پير هڻن ٿا جيڪا
اهي خيال آهن اهي جنت ۾ اندي جي
مثال آهن.

نقل نمبر (١٢)

هڪ ڏينهن وتايو فقير ڪٿان وتان اچي لنگهيو

جني کڏ هٿي ۾ وهنجڻ لاءِ گهيڙون نه الون،
پرءِ کان آيون هيون. کي پاڻي پيڻ لاءِ آيون
هيون ته اوچتو وتائي فقير کي ڏسي،
پاهر بيٺل وارن پاڻيءَ ۾ وڃي ويٺيون،
وتائي فقير کين چيو ڏسڻ پسند نه آيو ته
بڊو سهائيو ڏسون ته مٿ سن بنا لوهان جي
وڏائي ڳهٽا ڏيهن نٿي هلي.

نقل نمبر (١٣)

چوندا آهن ته وتايو فقير سنڌي ڪاڏت ڪان سَيون
وڏيڪ پسند ڪندو هو. سو رمضان جي مهيني ۾
پنهنجي ماءُ کي چيائين ته اماں نجهي،
٢٧ جو روزو آهي سو آئون به رڪان جيئن،
سيائي جيڪي سيون مسجد ۾ اچن سي به ڪاڻ ۾
اهو چي چو ته ڏسان ته ڪيئن ٿا سَيڻ مٿان ملان
ونڊا ٿين، ماڻس چيس پنهنجي ماني به ڪٿي
وڃ مٿان چون ته وتايو خالي سَيون ڪاٽڻ آيو
آهي. سو ماڻس ماني پچائڻ ويٺي اجا،
اڃا مس ڪُنائيت ته بانگ جو آواز آيو، وتائي
جي ماءُ دل ۾ خيال ڪيو ته بانگ پوري ٿئي ته
پوءِ اٿو گهر هيان آسترو ۾ لٿي بانگ شروع ٿي
فقير ڪاوڙ ۾ ماءُ کي چيو ته مون کي
ماني پچائي ڏي مٿان ملان سَيون کا ٿي
نه وڃن. چيو ته سيني مسجد جي بانگ ڏيندڙن

ٻڌي ڪني آهي سو تنهنجي ڳالهه دلي ۾،
سگهندي. آخر وتايو فقير خالي دليو ويو، جماعت
سان روزو ڪوليائين ۽ سيوڻ خوب کاڌائين.

نقل نمبر (١٤)

هڪ ڏينهن وتائي فقير کي ڪنهن شخص چيو ته
فقير سائين محرم آهي ڏهين تاريخ آهي ۽
امامن جي ماتم جو ڏينهن آهي.
جواب ۾ چيائين ته ماتم يا افسوس دل ۾ ڪجي
ظاهري خلق کي ڏيکارڻ خواري آهي.
حلوا، کير ٿوڻ کائڻ يا لڏوڻ ۽ جليبيون،
ورهائي ٻارن کي ڏوڙي ۽ هنڌان ٻتا سڻ،
وڏي حماقت آهي. ناني ۾ عاشوره باقي
عيد کان ۽ وڌيڪ سٺو ماڻهو استعمال ڪن
ٿا. ڏٺي ٻاڪ ظاهري ڏيک کي پسند نٿو ڪري
پر ڳجهي رکڻ روزي رکڻ ۽ نفل پڙهي،
شهيدن جي ارواح کي بخشڻ کي گهڻو
ثواب ڏيڻ جو حڪم فرمايو آهي.

نقل نمبر (١٥)

هڪ ڏينهن وتائي کي گهڻن ماڻهن اچي
چيو ته توهان اچان جوان آهيو تنهنڪري ٻي
شادي ڪريو هن جواب ڏنو ته ٻارن سان،
چوٿا، دلي موت کپي کو ٻه شمدر د نظر نٿو اچي

هڪ مسئلي سٺي ۾ نٿي ويهندي آهي. جهڙيءَ
طرح وڏا ڀلا ڪو ڏيندا آهن ته شاهوڪار جا
سال ۾ گهٽا پرهيز جو ڪو پيٽو ۽ ڪونه ٿي
جيڪڏهن اوهان مان ڪو مون کي سگهو ڏئي
۽ منهنجي خوراڪ پوشاڪ جو وعدو ڪري ته
مان تيار آهيان. اهو ٻڌي سڀ چپ ٿي ويا.

نقل نمبر (١٦)

ڪنهن ماڻهوءَ هڪ ديڳ وتائي فقير کي
مڱڻ ڪارڻ ڏني، سو ان لاءِ روز پاڻ وٺي
ڳاهه ڪري ايندو هو. هڪ گڏه رات جو سندس
سمهڻ ڳاهه کائي ويندو هو سو ديڳ ۾
کيس ڏيڻ کان جواب ڏئي ڇڏيو. جو ته
گڏه جي ارٻ واري ڳاهه مان واڌو وٺي
ويس. وتايو فقير لاچار ٿي ڏٺي ۽ ڪي ٻاڏائڻ
لڳو ته منهنجا رت هڻن گڏه کي مار جنهن
منهنجي ديڳ ۾ ڪي ٻڪ مار يو آهي ۽ مونکي
کيس کان سڪايو ته هي. صبح جو سوير وڃي
ڏٺائين ته سندس ديڳ مٿي پئي آهي ۽ دل ۾
ڏک ٿيس ته سو هڪ ننڍڙو ٿانءُ پڻ کي وٺي
آيو ان کي ڇاٻڻ ٿي ۽ ديڳ ڏسڻ ۾
وڃي آهي يا ڇٻڙي آهي، اندر ديڳ ۾
جي نڪ مٿان ٿڪ جهلي ۽ پٽ کي هٿ
لاءِ ٿي چيو ديڳ ته مئل آهي. وتائي سٺي،

نمانڻيءَ جيئن واهه جو ڪم ڪيئي.
موت جيئن اُڪري، تو جيئن ڦڪري،
گنده جهان ڏي ڳئي، جو ساهه ويو نڪري.

نقل نمبر (١٧)

عام طرح مشهور آهي ته ڌڻي تعاليٰ هر ڪنهن کي روزي ڏيڻ وارو آهي چاهي اهو جهنگ ۾ رهي، يا شهر ۾ بر ۾ رهي يا بحر ۾. اها آزمائش ونڻ لاءِ وتايو هڪڙي جهنگل ۾ وڻ تي چڙهي ويٺو. اهو ڏينهن گذري ويو ٻيو ڏينهن گذري ويو انهيءَ ڏينهن هڪ امير ماڻهو شڪار تان موٽيو سو انهيءَ وڻ هيٺان اچي منزل ڪيائين. نوڪرن طعام تيار ڪيو امير جيئن پهرين خدا جي نالي تي ڏيو. هي قبو جيڪو نظر اچي ته ان ۾ منهن ڪو نگهبان هوندو وتايو فقير مٿان سڀ ڪجهه ڏسي رهيو هو. جڏهن ڏٺائين ته هاڻي طعام ڏيا ڪونهن ۾ ڏي ڪجهي نوڪر کي مليو ته هن کنگهڪار ڪيائين. نوڪر امير کي چيو ته سائين فقير ته مٿي وڻ تي ويٺو آهي. نوڪر فقير کي سڏ ڪري چيو فقير صاحب هيٺ لهي اچو ۽ طعام کاڌو ڪر، تڏهن فقير هيٺ لهي ماني کاڌي ۽ پوءِ ڏاڍن موٽيو ماڻهن پڇيس ته فقير صاحب ڪيڏانهن ويا هئا. چيائين ته آئون مودو لهڻ ويو هوس ته جيڪو جيتي ۾ رهي ويهي ان کي مولا پاڪ اتي برابر رزق ڏئي ٿو. آءٌ "هڪ وڻ تي چڙهي

ويهي رهيس ٻه ٽي ڏينهن ٿوري تڪ ڏکيي پيو
ڏينهن ڪنگڻ سان موٽي عمدو طعام کارايو، موٽي
ڏني ٿو پر ڪنگڻ ڪاٺي پڙهي ٿي.

نقل نمبر (١٨)

اونهاري جي موسم ۾ برسات گهڻي پوڻ سبب
درياء موج ۾ اچي ويو ۽ پوءِ ڏجي خطرو وڌي ويو
۽ پيٽ ڪاٽ هوش جهڙائي ويا ڪي ماڻهو،
ٻيڙين ڊوڙڻ لڳا. وتايو فقير چاڪڙي سان ڪجهه
سوچي ماڻهن کي چيو سڀئي اڳ پيا پوءِ لڏي
ملڪ ڏيئي لوءِ پر سڀئي اهي ڊوڙ جيڪي اچين ڪمر ٻڌائي

نقل نمبر (١٩)

هڪ دفعي وتائي فقير کي گهوڙي تي چڙهڻ
جو شوق ٿيو سو هڪ وڏيري جي اوطاق تي
آيو ۽ ان کي چيائين وڏيرا ڏاڏي آدم مالڪ،
ڪرم ورحايو هو. تنهنڪري اسان کي سواري لاءِ
ڪو ڏبو ڏيو. وڏيري جيو فقير موٽ وٽ اهو
هڪ گهوڙو آهي پيادا ليٽ ۾ مسٽ ويا،
وتائي فقير جو مکيو ٿيو پاڻ خوشي سان
گهوڙي زڪوات ڏيئي ستي ولهه ٿي هوندي،
فقير سڄو ڏهه ڇو وڏيرو همشيه دل جو سڄو
۽ ڏاڍو شيندو آهي. دل ۾ اهي خيال اسڏا
اشت شهر ۾ ڪوڏ ستري ٿي ان سڌو بيٺ

مهانگو سمجهيو.

نقل نمبر (٢٠)

هڪ دفعي فقير جي پاڙي ۾ چوري ٿي وئي صبح جو ماڻهو پيرن کڻڻ لاءِ اچي ڪٺا ٿيا، وتائي انهن کان پڇيو ته ماڻهو ڇو اچي ڪٺا ٿيا آهن. ماڻهن ٻڌايس ته چورن جا پير ٿا ڳوليون. وتائي فقير چيو ته دستي چوري ڪئي آهي؟ مون سان گڏ اچو ته توهان کي چور ٻ ڏيکاريان ۽ چوري ٻ لڀي ڏيان. سو ماڻهن کي وٺي قبرستان جي پاهران آيو ۽ چيائين موت چورن جو اڳ ورتو آهي ماڻهي پڇن. قدرت خدا جي سان چور ٻ ڪي قبرستان ۾ لڪل هئا تن سمجهيو ته وتائي فقير کين ڏسي ورتو آهي سو ڪين اڪيلا ٿي ۽ اندر سڏ ڪيائون ته فقير ڀلا ٿي ڪر چوري اسان ڪئي آهي. هي مال سڀ وٺ ۽ اسان جي جند ڇڏاءِ. پوءِ فقير مال اچي پاهر ٻيڻ کي ڏنو ۽ انهن جي لت ۽ ٻ ٻڌي ويا ۽ ڪليا ٻ گهٽو. وتائي فقير چيو ته اهي چورن جو اڳ وٺو آهي.

نقل نمبر (٢١)

هڪ دفعي وتائي فقير جي ڪي مري وئي ته ڏاڍو پريشان ٿيو. سندس ٻڌي ماءُ جو جيا پو

ان جي ڪري ٿي هو. تنهن ڪري ڏکيائي آڻڻ لاءِ
تنگ ڪيو. آخر وتايو پاڻ واري پير وٽ ويو
۽ ان کي چيائين پير صاحب توهان گهڻا مريد
فرمايا آهن، اڄ اسان جو مطلب پورو ڪريو. ڪا
پيسي ڏکيائي ڏيارڻ ۽ اسان کي ڪمي پيار يان،
پير صاحب جواب ڏنو ته اهڙي پيسي ڏکيائي ته
بنهه پير وٽ نه آهي باقي سخن ستي اسان
سان گڏ جي سلوڪ نوهان جو ڪم ٿيندو.
وتايو فقير تيار ٿيو ۽ مسافري ۾ پير صاحب کي
اهڙي ڏکيائي ملي، آخر هڪ سنجهي مريد
وٽ پير صاحب منزل انداز ٿيو. ان مريد مرشد
تان مال دولت ۽ پاڻ بچا قربان ڪري ڇڏيا ۽ هر وقت
خدمت ۾ حاضر رهندو هو. پير صاحب لاءِ گهر جو
هڪ ڪمرو مريد تيار ڪرايو. پير صاحب وجهه
وٺي ڏکڻ لڳو. مريد ڏي جي ويو چيائين
قربان ٿيان ڪهڙي تڪليف آهي پير صاحب
چيو ته بچا مريد سچا سنڌ ۾ سور سخت آهي
انهي لاءِ مالش جي ضرورت آهي. گهر اها
حقيقت ڪيو ته بندوبست سوير پورو ٿي سو
چا ڪيائين جو ليٽي پيٽي ته اشو ڪار شروع
ڪيائين. فقير کي پير صاحب جي اڳ سمورو
ضبي دهشي ته مسي ويو پير ته آ چهه جهيڙ ۽ آ،
پير صاحب چمڙي جي واپاري مشهور هو. وتايو
فقير ٻئي ڪمري مان دري کان سڀ سس پسي،

ٻڌي رهيو هو، دل ۾ خيال ڪيائين ته هت اسان جو
مطلب پورو ٿي ويندو پير صاحب چڱو موقعو
ڏنو آهي. پير صاحب رات جو خوب مالش ڪرائي
ٿڪ لهي ويا، پوءِ هاشم جا وسي ويا.
صبح جو سوير گهر ماڻهي ڪرائي پير صاحب ٻڌن
جو تيل لاٿو. دعا ڏيڻ بيٺو هي مريدن کي نصيحت
ڪرڻ شروع ڪيائين. پير صاحب تقرير هن
طرح ڪئي ٻچا هي جهان فنا جو مڪان آهي
هتان سڀ هلڻو آهي هي ماڳ ڇڏڻو آهي.
موت ڪنهن کي نه ڇڏيندو آهي سڀ موت جي
سڀ ڪنهن آهي جلد ئي وارو آهي.
گهوڙو وهتي حياتي جو سگهو آهي ڏکڻ
وارو تنهن ڪري گناهه کان توبه ڪريو ۽ چڱا ڪم
ڪريو. جن ۾ مولي پاڪ راضي رهي جيئن
شاه صاحب پنهنجي گهوٽ هڪ شعر ۾ مثال ڏنو
آهي

اٿو ڇتو آيو عمر، پڳي اڌ پهي،
ڏاڪا ۽ پير بدن ۾ وٺي ڏکي صفا ڏيهي
پوءِ هنن ڪوٺي ڪيهي ٿي هوندي پر پنهوارسان
(رسالو)

وتايو فقير چيو ته قبلا موت کي اهو شعر هن طرح
اينو آهي:

سنجهي شروعات ٿي چم چماٽ ٿي وڃي،
ڏگهي تري تيل جي، پوءِ ڪٿ جي ويا ٻيهي،

اهڙا ڪم ثواب جا، ٿيا هتان اوسان ڪيئي،
جنهن وتائي کي اها جيئي، طرح پيئي،
سائي ڏڳي موت ڏسيئي، پيرا ماڻهو پوشي.

پير صاحب کي وتائي جو بيت ٻڌي کل جيپي ويا سو خيال ڪيائين ته هاڻي ته ٿاڻي ڪنڊه سوهڪرم مريد کي سڏي چيائين ته ابا سائين جو ننڍڙو جاڳي کپي اوسان رت آهي سا فقير صاحب کي ڏيو ته وڃي اچو وچي ماءُ منتڙي کي ڪي پياري، مريد سڪرم پيتي ڳنڍون آڻي وتائي فقير کي ڏنائين. فقير خوشيءَ سان وٺي اچي گهر پهتو ۽ ماءُ کي ڳنڍون ملڻ جي سڄي حقيقت ٻڌايائين ماءُ چيو ته ابا جڳي انڪل سان ڳنڍون دستڪي اشڪي صبح مان ڪجهه وري هانڪي پي ڪري ها.

نقا
ب نمبر (٢٢)

هڪ دفعي وتائي فقير کي شاديءَ جي دعوت مليل هئي ۽ شاديءَ وارن گهڻ واري ٻڌي گهرايا نٽي هئي. وتائي فقير اتي ناچ گانا پيا. هڪ غريب شخص اک ڪان ڪاڻو هو جيڪو، فقير جو پاسي ۾ ببٺل هو، ٻنجي سٺي وعات ۾ هڪ مصرع اتهيءَ ڪاڻي کي وبجهو اچي چيئي " اي ڪاڻا مين تيري ڪيسي بات ڪهون " غريب ڪاڻي ڪيسي مان هڪ ٻه پيو ڪڍي ٻڌي کي ڏنو، ٻنجي، ـ ماجهيو ته منهنجو گانو ٻڌو سن

سمجھيو آھي سر ٻئي ڇڪر ۾ انھيءَ ھيءُ پرسان
ڇپائين " اي ڪانا مين پتري ڪيسي بات ڪهون"
وري ڪاٺيءَ غريب ڀيرن رنڍيءَ کي ڏنو جڏھن
ٻيون دفعو ڦري ڪاٺي کي ويجھو آيو تڏھن ۾
چوڻ لڳي ته " اي ڪانا مين پتري ڪيسي بات ڪهون"
تڏھن غريب ڪاٺيءَ رنڍيءَ کي چيو پلا پڙ،
توتن ھرھر سنھنجي اڳيان اچي چوين ٿي؛
"اي ڪانا مين پتري ڪيسي بات ڪهون" جو مطلب،
رڳو لڪاٺي ٻيس ڪاڏو آھي يا سوڪر ڏوه ڪيو
آھي، انهي ڪري مون به رنڍيا ڏٺا آھن ھاڻي مون
وٽ صرف اٺ آنا آھن جيڪي گھرلاءِ رکيا اٿم
اھا شڪايت ھن وتايي سان ڪئي، وتايي،
ڳالهه کي سمجھايو ته ھي ڳالهه جو شوقين نه آھي
صرف چوري ڪلڻ جي ديپ ڪاٿ ھن به رنڍيا ڏنا آھن
رنڍي اھو ٻڌي حيران ٿي ويئي. ھن جواب،
ڏنو ته مون ته مولا جي تعريف ٻڌي ڪئي ھن جي
چوريءَ جي ته مون کي ڪا خبر نه آھي،
آخر وتايي الف ڪا لعنت به رنڍيا واپس وتائيءَ ڏنا

نقل نمبر (۲۳)

ڳالهه ڪندا آھن ته ھڪ ڏينھن وتايي فقير جي
پاڙي ۾ ھڪ آسودو ۽ مسلمان ماڻھو فوت ٿي
ويو، جڏھن ملان کيس غسل ڏيئي قرآن شريف
اسقاط بخشڻ لڳو تڏھن وتايي فقير چيو ته،

Scanned with CamScanner

ساٿي توکي ٻئون ڏينهن ۾ پوءِ وڏيرو سڌو بهشت ۾
هليو ويندو. اهو طريقو جاهلن سڀني ۾ آهي ته عرستان ۾
عجب منهوڙ ڪن ها. جڏهن قرآن شريف جي حڪمن
جي پيٺ وڃڻ ڪٿي اٿهي، ڪي اسقاط جا ڪندو
آهي اڏڪلون ڪڍهن ڪونه ملنديون اثبات
پاور پسيا رکيا آهن.

نقل نمبر (٢٤)

ڳاڙهو ڪندا آهن ته هڪ ڏينهن وتائي فقير جي
ماڻهو سخت بيمار ٿيا پڪي سو پاڙي وارن وتائي فقير
کي چيو ڪنهن سياڻي حڪيم کان علاج ڪرائي؛
جواب ۾ چيائين جيڪڏهن حياتي آهي ته
مماڻي؛ ڪٿي جواب آهي. جيڪڏهن سندس ڏينهن
پورا ٿيا ته پوءِ حيلا سڀ بيڪار آهن. توهان جي
دل چوي ته ڏيسي ڪٿي ڏيکاريو سڀ باقي منهنجي
دل ۾ ته دفعي دوا ڪرائڻ کان بيزار آهي. سندس
ماڻهو ٻوڙي ڪري علاج لاءِ ڪٺا ڪئي ويا پر ڪو ۾
فائدو نه ٿيو. آخر وتائي جي ماءُ فوت ٿي،
وتائي ۾ کيس دفن ڪري آيا جڏهن ڳوٺ جا
ماڻهو عذر خواهي ڪرڻ آيا تڏهن ڪاند ٻيٺي
جي ٻيٺ لاءِ چيائونس فقير جواب ۾ چيو جنهن
گهر جو ماڻهو فوت ٿئي ان گهر جو ٿي ڏينهن
پاٿي پاڙو ڪاڙو ڪاڻ مڪروه آهي. اهي ڪاند پا
هنڊو تا هيل آهن. هڪ اهڙي جو غم ٻيو وري

توهان آندو آهي جيئن تائين ڏهه ١٠٠ سي نوٽ ڏهان،
ٻاڙي وارن کي ڪن ٽا آهن سڀ، اوهان جا ٻه سو ٽا
آهن اوهان پوءِ سڀ چيئل آهيو يا جواب ڏيو جي
ڪُٺل آهيو. پوءِ بيچارن ٻاڙي وارن سمورو خرچ پاڻ
تي ڪيو.

نقل نمبر (٢٥)

هڪ ڏينهن مجلس ۾ گهڻا ماڻهو ويٺل هئا، وتائي فقير کي چوڻ لڳا ته ٻڌائجي لا، دنيا گهڻي آهي ته ڏٺي مون کي لو ڏنگ ڪ. جواب ۾ چيائين ته منجهان ٿيان ماديءَ، انهيءَ چوڪ پاڻ سان تحدي.
دنيا جا طالب عورت جي مثال آهن ۽ آخرت جا طالب ڪڙهيءَ وانگر آهن. باقي مولا جا طالب بيشڪ نر آهن تنهنڪري انهن جي پيچي آهي رڳو ديدار الاهي نصيب ٿئي باقي بهشت ۽ حورن جي ڪا به طلب نه آهي انسان کي الف آهي ڪافي، ٻيو سڀ آهي ڏيو معافي.

نقل نمبر (٢٦)

هڪ ڏينهن وتائي فقير کي هڪ پوليس واري ٽانگي مان سڌ ڪري چيو فقير هيءُ صندوق کڻائي هل. فقير لڙو مٿي کڻي ڏٺو ته ڳري هئي سو کيس چيائين ته مون کان وڌيڪ ڏٺو مٿو آهي ته به پاڻ نٿو کڻي سگهين؟ تنهن پوليس واري چيو ٻيو ماڻهو هجي ته ٻه اسين سر ڪاري ماڻهو ٻار کڻون. وتائي فقير.

چيو هتي پيئي توهين بار ٻين کان ڪٽايو پاڻ آزاد
رهو، آخرت ۾ سڀ ٻنو پوندو سچ چوان ٿو،
سونارو پنهنجي ماءُ جي منٿ مان نٿي ڏمڙيو
۽ پوليس وارو پنهنجي پيءُ کان نه مڙيو، اهو
ڪانوڙيو ٻرابر ڏٺو آهي.

نقل نمبر (٢٧)

هڪ ڏينهن وتائي فقير کي ماڻهن چيو ته ڳوٺ ۾
ڪا ڏهي لاءِ جني آهي سو ڏسي سگهو ٿا ڪو ٽڪي آهي
ڏيو. فقير چوڻ سان سڌو مسجد ۾ آيو ۽ منبر تي چڙهي
منهن مٿي ڪري چوڻ لڳو اي مولا سائين توهان پاڪ
آهيو ڪاڻ جي تب اسان کي ڏني اسٽي سو جيئن
توهنجو گهر مسجد ويران ٿي آهي تيئن اسان جو
گهر صفا سڃو ٿيو ڪرائين ٿڪ ساڻ ماءِ يا پنهنجو
ناتو رکو ڏاڍي اها دعا ڏئي ٿي ڏي اڳهائي ٿي،
هڪ شخص اُن جي ڳوٺ پاس آيا فقير کي
سڏ ڪيو ته فقير صاحب دعا قبول ٿي، پوءِ ڏسي
جي ڳالهه تي فقير ان کان ڳوٺ وٺي خوش ٿيندو
گهر آيو ۽ ماءُ جي خدمت ۾ رکيائين.

نقل نمبر (٢٨)

وتايو فقير هڪ ڏينهن ڪنهن سفر تان ڳوٺ،
ٿي موٽيو ته رستي ۾ هڪ جنازو ڏٺائين جيڪو شهر جي
قبرستان ڏانهن کڻي وڃي رهيا هئا. جڏهن ڏٺائين،

آيا تہ ھن فقير ٻچڙو لنگو مرد آھي يا عورت. جنھن تي
ڪنھن جواب ڏنو عورت. وري پڇيائين ٻڍي ھئي
يا جوان. ھن چيو جوان ھئي. وتائي پڇيو سھڻي
ھئي يا ڪوجھي؟ انھن جواب ڏنو ڪوجھي. چيائين
ڪمبخت بيوقوف آھيو مفت ويچاري عورت کي گھڙي
خدا تي ڏوھ ٿا ڪريو. آخر انھيءَ کي ملڻ سھايو
تہ توھان کي نفس آھي انھيءَ عيب کي ڍڪڻ ٿا گھرو.

نقل نمبر (٢٩)

ڳالھ ڪندا آھن تہ ھڪ ڏينھن وتائي فقير جي پاڙي ۾
ھڪ شخص فوت ٿي ويو. سندس پاڙي ۾ ڏاڍو غوغاءُ
۽ ھوج ھار پيو، پر ھڪ جي زبان مان "ڏاڍو چڱو
ھو" جا لفظ ٿي نڪتا. آخر وتايو فقير بہ روئڻ لڳو. ماڻھن
چيس فقير تنھنجو ويجھو عزيز تہ نہ ھو. تون ڇو ٿو
ڊڪ ڪرين. چيائين اکين وارا سڀ ٺُنڊا ھئا ھو
عزيز ھو جنھن پنھنجي عمر ۾ پنھنجي ھٿن سان
پاڻ پان سان ڪنھن کي بہ نہ ٺڳايو ھو. سو جيڪي
ڏٺي ڏوٽ سند آھي اسان کي ونڊي آھي.
باقي گدڙ ھن لاءِ ڪين ڇڏيو.

نقل نمبر (٣٠)

ھڪ ڏينھن وتايو فقير درياءَ جو ڪپ ڏسڻ نڪتو
وڃي رسيو ھو. رستي تي ڪا آبادي نہ ڏٺائين
پر ڪنارن درياءَ ۾ ھڪ ٻيڙي ڏٺائين سو ملاحن کي

خدا جا نالا وڏائين، وڏي واڪي سان ڪيائين پر مهائي
فقير ڏانهن نهاريو به ڪونه. جڏهن سمجهيائين ته،
خيرات نه ڪندو تڏهن ڪيسي مان رپيو ڪڍي ڏيکاريائين
سر بجهه ستي سائي ڪناري تي موٽي آيو ته،
فقير کي پيتڙي ۾ ڪنيائين فقير ريٽي ڏيئي
مهل چيس ته رپئي ۾ ڪيڏي حڪمت رکيل آهي
پڌاءِ ته خدا وڌو يا رپيو تڏهن چوندا آهن ته:
نالو ڪنهن ڪي به نوائي نٿو.

نقل نمبر (٣١)

وتايو فقير هڪ ڏينهن بازار ۾ حلوائي جي دڪان
تي رکيل مٺائي جا نمونا ڏسي حيران ٿي ويو،
کائڻ جو خيال ڪرڻ لڳو پر کيسو خالي هوس
گهڻا خيال ۽ تجويزون ڪيائين پر سڀ بيڪار
آخر ڪانئي هٽي دڪاندار جو جائزو ورتائين
ته اهو سمجهاڳ هو.
وتائي چيس ڪهڙو نياڳو آهين جو اهڙا مال
تول نٿو کائين؟ چيائين جيڪڏهن وات وجهنو
چوريان ته منهنجو منهن اچو ٿي پوي.
وتائي چيس پوءِ به تو کي نقصان ته ٿيندو پر
تنهنجو منهن اچو ٿيڪي. نه ڪنهن واري ڪان ته
نه ڪا هوندي. دڪاندار چيو پوءِ گهڻو بيڪ
ٿئي ته؟ وتائي فقير چيو آءٌ تو کان ڪاڻ،
پلي منهنجو گهڻو بيڪ ٿئي دڪاندار چيو

فقير رڳو مفت جا مال پيا تاڙي.

نقل نمبر (۳۲)

هڪ ڏينهن وتايو فقير هڪ باغ ۾ وڻن اجهان لنگهيو
کيس تمام ڏاڍي بک لڳي هئي. سو باغائيءَ کي
چيائين ته خدا جي واسطي هڪ گدرو ڏينم. باغائي
هڪ گدرو جيڪو بلڪل ننڍڙو هو سو ڪٽي
ڏنائين. فقير گدرو وڏي ٻوٽي کي ڏٺو هو. سو ڪوڙ
کاڻ آئين سندس کيسي ۾ هڪ ننڍڪو پيل هو سو
ڪاوڙ مان اڳيان اڇلائي چيائين ته ننڍي جو
گدرو ڏي، باغائي هڪ ڇڳو هٿ ڏانهن ڳوڙهي
سن کي ڏنو وتائي اهو کپ سان وڏي ڏنو ته
ڳاڙهو هو. تڏهن آسمان ڏي نهاري چيائين
جيڪو ننڍن جي ٽالي مليو سو ڪچو ۽ ڪني،
۽ ننڍي ۾ باغائيءَ ڳاڙهو ڳولي ڏنو.

نقل نمبر (۳۳)

هڪ دفعي وتائي فقير کي هڪ شخص شاديءَ
جي دعوت ڏني. جيئن ته منهنجو خيال آهي،
اوهين هفتي سات اٺن ڏينهن ورهائجو،
وتايو خوش ٿيو. دعوت کائڻ کانپوءِ
انهيءَ دعوت ڏيندڙ هڪ ٿانو شڪ جي نمت
آڻي فقير کي ورهائڻ لاءِ ڏنا. وتائي فقير
جيئن ڏاڍي آدم وارن ورهاست ڪيائين يا ڏيڻ

پاڪ وارن جيان سُڻن اهڙا ورهاست اٿئي پيلي،
ڏٺي ته هڪ ڪتي ڏي ٻ ڏسيدو آهي ساٿي
ٻيا پيا شاه آٽي ورهاڻ ويچاري دعوت واري
ڪتي ماٺ ڪئي.

نقل نمبر (۳۴)

وتايو فقير ڏاڍو غريب هوندو هو. سندس
گذران توڪل تي هو سندس ماءُ ڪنهن ٽنگ
ڪپوه ڪتان لاءِ پئي ڳوٺ ۾ ملوت. مگر،
وتائي فقير نه قبوليو. هڪ اهڙو موقعو آيو
جو هو سفر تي نڪري ويو، سندس ماءُ وٽ
وٽي پيئڻ ناڻي ڪٽي پيرت حبي پاڙي ۾
وڃي رهي. جڏهن وتايو فقير موٽي
گهر آيو ته ڏٺائين ماءُ ڪين نه ڏسي ماڻهن
کان پڇيا ڪيائين ته امڙ پيڙت سو ڏي ڪيڏانهن
وئي. انهن چيس ته پئي ڳوٺ ۾ لاڏي وٺي
آهي وڏيڪ هنن نه آهي. لاچار، وتائي
فقير ڳولي وڃي لڌي ۽ چيائينس
اما هتي جو ڇا ٿئي آهين؟ ماڻس جيو اما،
هي مرشد آهن هتي. حمايتي ۽ آخرت ۾
به سو بنهي جهانن جي وسيلت وٽ پيا ه
ورتي الله. توڻ سفر ۾ وجهن لوڻ ته ڏاڍا،
ڏينهن لائين تو منهنجو احوال مٿو توڪلن
ساڻي هتي دل جا ۽ الله، وتائي فقير چيو،

نا حق هٿي آئي آ ٻين هڪ سيد ٻيو سپاهي،
تن کان ڏکي الاهي. جيڪڏهن ڪاوڙ کان
پاراتو ڏين ته به وتايو نقصان ۾ تنهنڪري هه
ڏاڍن جي پاڙي کان جوئرا آهن ته دور باش
خوش باش.

نقل نمبر (٣٥)

هڪ دفعي وتايي فقير کي دل ۾ گهوڙي جي
سواريءَ جو شوق ٿيو. سو ڏاڍي کي سوال
ڪيائين ته اي مولا اڄ ڪا سواري ڏيار
ته جيئن هي سير ڪريان. رستي ۾ ڏٺائين ته
هڪ گهوڙي ٻچي سان آهي ۽ هڪ ٻئي گهوڙي
سوار هڪ پوليس وارو هو ان جي گهوڙي
جو ڦر کڻي ٿي تائين هل. فقير جو انڪار
ڪرڻ ۽ سپاهيءَ جو چابڪ ٺڪاءُ ڪرڻ.
لاچار فقير ڦر کڻي ٿي ٿي پڄايائين
پوءِ منهن ٺاهي چيائين واه تنهنجي
سواري آهي يا ڦيٽ. وتايي لاءِ حوالي
آهي. ڪنهن مهل ٻڌو ان ٻڌو ڪري
ته ڪڏهن چڱن کي چابڪ جهڙن کان چڪائين

نقل نمبر (٣٦)

هڪ ڏينهن وتايي فقير وٽ ڪو دوست،
اچي رات رهيو. ماني جوت ڳالهيون اچي
کي ياٿوڻ. فقير کان سندس دوست پڇيو ڪڏهن

پنهنجي حياتيءَ ۾ ڪنهن عورت سان عشق ڪيو
اٿئي؟ وتائي فقير چيو ننڍپڻ ۾ مجازي عشق
ڪيو سين پوءِ حقيقي عشق ۾ سڀڪي پار پيا سين
۽ مجازي عشق وسري ويو. فقير جيسين توڙ
پنهنجي عشق جي پوري ڳالهه ٻڌائي. سندس
دوست چيو ته مرد عورت مٿان عاشق ٿيندو
آهي يا نه ڪي اکين جا اشارا ڏسندو
آهي. پوءِ اک اک سان اڙجي ويندي آهي.
۽ دل قرب ۾ ڪڙجي ويندي آهي. محبت
جي مارڻي اڏي قرب جو ڪوٽ ٺاهي
عاشق معشوق اڪيلا رهندا آهن. آخر وتائي
کان سندس دوست موڪلائي روانو ٿي ويو
فقير کي رستي ۾ هڪ نهايت سهڻي ۽ من
موهيندڙ عورت نظر آئي سو پڻ ۾ بيهي
ڪاڻس پڇڻ لڳو ته مائي ڪا عاشق جي حقيقت
تو کي معلوم آهي مون کي سمجهاءِ. چوڻ ته
تو به ڪنهن سان عشق ضرور ڪيو هوندو.
فقير چيو: تو کي پتو آهي نظر عشق جي؟
عورت چيو: ڇو ڪي آهي ڪهڙي ڪني عشق جي.

نقل نمبر (٣٧)

عام طرح مشهور آهي ته هڪ واعظي مسجد
شريف ۾ جمعي جي ڏينهن وعظ ٿي ڪيو ته
هرڪ انسان جا گناهه ۽ ثواب حساب ڪتاب اندر

رهندا. مثال ڪنهن شخص کان جي ڀرا ۵ ۾ هڪ
ربيو ڏنو ته ان کي ڏهه دنيا ۾ سٺي آخرت ۾ ملندا
ياران جي عبادت ڪيائين ۽ ڏيڻ جو سمهي،
رهي ته اها سندس عبادت ۾ گڏبي ويندي. اهڙي
طرح نماز پڙهڻ جي خيال کان نماز ۾ پيشاب ڪري
پوءِ جي وٽ بچايو ته اهي وٽ به ترندا.
اهو ٻڌي وتائي فقير واعظ کان پڇيو ته
جيترا به وٽ هجن ۽ جيڏا به وٽ هجن.
واعظ ڪندڙ جي حالن سو گوٺ جي ويجهو
هڪ وڏو جبل هو جنهن جي برسات وتايو
پيشاب ڪري ٻيهي وٽ بچائڻ لڳو. ماڻهن
پڇيس وتايا ڇا ٿو ڪرين؟ چيائين وٽ ٿو
بچايان. ماڻهن پڇيو ته ملائڪ ٿورو ڪڍي
وٽ وتائي ڇا به ياد ڪرڪت، پر بخت ئي ويا
جن ماري مت ميٺي ڪيو.

نقل نمبر (٣٨)

هڪ دفعي وتائي فقير کي باغ مان ڪا ڪوٺ
ڪاٺ جو شوق ٿيو سو باغ ۾ ويو پر باغائي
نظر نه آيس. ڪڪڙين ۾ سسئون ڪاڙهڪون،
ڏڳل ڏسي ڪکڻي ۽ ٿي جهڙي هيو مگر پير ترڪي
پيس ۽ هيٺ اچي ڦهڪو ڪيائين. هيٺ ڪکين
جا سوٽا پيا هئا سو هڪ سوٽو پير ۾ لڳس
ويس هٿ وڃي دانهون ڪيون ۽ باغائي کي ۽

سڏڻ لڳو. جڏهن باغائي سڏ نه ڏنس ته اکيون
مٿي ڪري آسمان ڏي نهاري چوڻ لڳو:
قهاري ڪيڏا تو قهر ڪرين، يا مان ڪو ابو صاحب
آهيان جو سهي سگهندس. اسان مسڪين جي،
ڪهڙي پرک آهي يا ڪهڙا امتحان اچان ٿا لهائي
پوءِ باغائي به اچي وئي. سوئي چڪي سندس
پير مان ڪڍيائين.

نقل نمبر (٣٩)

ڳالهه ڪندا آهن ته هڪ عورت وڻائي فقير وٽ
اسندي هئي ۽ دعا سڳا وڻائي ويندي هئي، ته
ڏٺائين جي فضل سان سندس ڪم پورو ٿيو سو
فقير کي اچي چيائين: اڄ رات توهان ۽ توهانجو
خليفو بيئي ملوءِ منهنجي مهماني قبول ڪريو.
فقير سندس سچائي ڏسي تيار ٿيو خليفي کي
به سان ڪيائين. ٿوري دير کانپوءِ مائي وڻائي
فقير کان پڇڻ آئي ته فقير صاحب توهان جي لاءِ
ته دال جو ٻوڙ تيار ڪيو اٿم باقي خليفي لاءِ
ڪهڙو ٻوڙ چاڙهيان. فقير وراڻيو ته جنهن
جڏهن منهنجي لاءِ تو دال ڳولي لڌي آهي
ته ٻيو ڪهڙو ٻوڙ آهي جو توکي ٻڌايان
جڏهن دال مان ديگڙي خالي ڪرين تڏهن
رڳو خليفي کي اچي منهن تي گهمائجانءِ هو
ٻڌي مائي گهڻو ڏکي ٿي.

نقل نمبر (٤٠)

هڪ ڏينهن وتايي فقير کان ماڻهن مجلس ۾، پڇا ڪئي ته ڪا اهڙي پاڪ شيءِ آهي جو اها کائڻ سان نفرت اچي. چيائين اٽو پاڻيءَ سان نه هجي ان مان سوئر جي شڪل نه هجي ته مسلمان اهو اٽو نه کائيندو. جيڪڏهن ڳئون جي شڪل نه هجي باه تي پچائي ڪنهن هندو، اڳيان آڻي ڪيس کائڻ لاءِ چئبو ته هرگز نه کائيندو، حرام ڀائيندو. هندو ۽ مسلمان جو جهيڙو ويڙهو بت جي پوڄا آهي.

نقل نمبر (٤١)

ڳالهه ڪندا آهن ته هڪ ڏينهن وتايي فقير کي ڪنهن شاديءَ ۾ شريڪ ٿيڻو هو سو اتي سوير آيو ۽ اچڻ سان هڪ ماڻهو کاڌي وٽ بيٺل ڏسي ان کي سڏي چيائين پهرين درويش فقيرن کي کارايو پوءِ برادريءَ وارن کي. انهيءَ شخص، جيس پهرين برادريءَ وارا کائيندا پوءِ جيڪو، طعام بچندو سو فقيرن کي ڏنو ويندو. وتايي کي سخت ڪاوڙ لڳي سو واپس اچي پاڙي جي هڪ سيٺ مڙس کان ڪپڙا ۽ گهوڙي گهرايائين ۽ تنگ ڪيائينس هن لاچار ڪيس گهوڙي ۽ ڪپڙا آڻي ڏنا. وتايو فقير خوشيءَ سان ڪپڙا پائي،

گهوڙي تي چڙهي ۽ وڏي عزت ۽ مان سان شاديءَ
آيو پوءِ ساڳئي ماڻهوءَ کيس ڏاڍي گهڻي عزت ڏني
۽ دعوت کائڻ لاءِ ويهاريائين.

نقل نمبر (٤٢)

هڪ دفعي هڪ شاهوڪار ماڻهوءَ کي سنڌ ۾ ڪي
وتائي فقير جون عجيب ڳالهيون ٻڌايون ته هو ڏاڍو
۽ خدا وارو شخص آهي. مسڪين ڪڙهه جو آهي
تنهنڪري اهڙي ٻلا ري کي پڻ پاڻ حين ڏيڻ،
چڱو ڪم آهي. مٿس ڏاڍا ڳالهه ٻڌي گهوڙي تي
چڙهي سڌو وتائي فقير وٽ آيو ۽ هن کي
سڌل ۾ بيا کيس ڪوڙ ۽ ڏنائين. فقير اهي
پيسا ڪٽي ٻاهر مال ما لاءِ کيڻ ويٺو نڪتو.
رستي ۾ خيال آيس ته ڪڻ و ٿان يا ڏنگو انهن
خيالن ۾ ڏٺائين ڪي ٻاڪرڻ پلجي ويو ۽ هڪ
وڻ هيٺان سنڌا جي ويٺو ڪنهن وا تهڙو سنڌس
پٺن واري گنڊيري کولي ورتي.
وتايو فقير جڏهن سجاڳ ٿيو ته ڏسي ته
هتي آهي ئي ڪانه. پوءِ ته وتي دانهون ڪري
لڳو ۽ چوڻ لڳو يا خدا رڳو تو ئي عرض لاءِ
مون کي منش ڪهڙو هو ۽ مون کان ڪنهن ورتي
ٻئي کي ڏيڻو هو. حقيقت ۾ لڇي ۽ لوڦڻ جي
سبب تنهنجي زور تي آهن. جو ته انهن جي
دعا قبول ٿي ڪئي ته هن آڪين وارو فورن

ڪان ڦري جيئن وڃي، ڏاڍو آهستي چوندا آهن ته
ڏاڍي جهڙ لت ڪئي؟ مٺا.

نقل نمبر (٤٣)

١٥ تاريخ شعبان جي هجي وتائي فقير کي خبر
هئي ته ڏٺي سڀ ڳوٺ وارا ان رات سڄي سال جو روزي
نيو رهاست ڪرڻ ڦر ماڻهو آهي سوا لمڻ ئي،
پيلا ري رات هو بانگ ڪان پوءِ اڳ مسجد ۾ آيو
مسجد ۾ ڪيترا ٿالهن حلوي جا ماني سان
پيا رکيل ڏٺائين. مسجد جي ملو سڀ حلواءِ گهڻا
پڪل ماڻهن ڪٿي مسجد ۾ اندر رکندو ٿي ويو.
فقير خيال ڪيو ته شايد اندر ڪا جماعت آهي،
ملي کي ڏسندو پيو جڏهن ڏٺائين ته جيترا ٿالهن
اندر ويا سي ملو جند خالي ڪري ٻاهر ڪڍي آيو.
سو سمجهي ويو ته اهي ٿالهن سڀ گهر لاءِ رکيا
اٿس. ٻاقي ڳڙ جا حلواءِ شڏها ۽ ڳڙ ما سني،
حاصل جماعت اڳيان رکي ريو، وتايو فقير ڪاٺ
لاءِ ويٺو. پوءِ ڪان آهو هي چيو ڏسڻ لڳو
ته ڪ پيلا ري رات پيو مسجد. جڏهن جماعت
ڪاڻي سانجهي نماز پڙهي دعا گهري ۽ گهر
وڃڻ لڳا تڏهن ملان وتائي فقير کي چيو
فقير ڪيترا سارا حلوي جا ٿالهن آيا مگر تو ڪجهه
نه ڪاڏو جا سبب آهي؟ فقير چيس ننگ تنهنجي
هٿ ۾ سو ته خدا جي گهر ۾ ڪڏهن ڪسي ورهاست،

ڪئي. عجيب آهي ته تو جهڙا غريب به دنيا ۾ آهن
جيڪي عيد رات به پنهنجي گهران ماني نه لهن
۽ هنن جي گهر ۾ ويهي چوري ڪن. ملڪيت،
مسڪينن جي آسودا ڪن. تون غريب نه آهين
اسر پر پوت حق مسافر جو آهي پر نفس جماعت.
سڀون نمبر لوت جيڪا بيت شئي تنهن مان استرو
اندازو ڪٺو آهي جيترا گهر جا پاتي سڄڻ ۽
باقي اها ورهاست جو به حصا لوڻ رکين ۽ ٻيو
حصو جماعت کي ڏيڻ سو خراب آهي. ملي ۽
جڏهن وتائي کان حق جو ڪڏهو بڌو تڏهن
سڀ طعام آڻي وتائي جي اڳيان حاضر ڪيائين،
۽ چيائين جيڪي اوهان کي وڻي سو ڪٽو
پر مون کي بد نام نه ڪجو، اڳتي آئون وعدو
ٿو ڪريان ته ائين نه ڪندس.

نقل نمبر (٤٤)

هڪ ڏينهن مجلس ۾ ڪنهن شخص وتائي فقير
کي چيو فقير ڪيترا ته اڳين زماني جا ۽ وڏن جي
ست جا پاتا اٿئي. فقير جواب ۾ چيس ڏاڏي
مرڻ وقت چيو هو ته جيڪي به ڪيئن آهن سڀ
هڪ صندوق ۾ وجهي منهنجي پرسان دفن
ڪجو اهي ڪيترا سال پور ملڪ تنگا ٻيهي
مون کي اها جاءِ به ڏيکاري هئي ۾ ڳاڙهو به
ٻڌائي هئي پر دل تان خيال لهي ويو تنهنجي

Scanned with CamScanner

پيءُ جي مرڻ واري ڏينهن تي ياد آيا سو قبر،
کڻندڙن کي چيم ته هيءَ ڪوٺيو لڙڙي ڪوٺ
سان صندوق ڀت آڻي ۽ تنهنجي پيءُ جي
صدقي ڪيڙا لڌا ڳالهه ڪرڻ واري ڪٿي چپ ڪئي.

نقل نمبر (٢٥)

وتائي فقير کان هڪ دفعو هڪ هندوءَ سوال ڪيو
پاڻي ولڙ مل ڏو ڪرڙي ڏڪ کان سندو مذهب
جيڏي مسلمان پٺو آهيت. وتائي جواب ڏنو ته،
آئون هڪ خدا جي عبادت ڪندو آهيان جيڪو
بي مثال آهي نه بت آهي نه ڪنهن جو ثاني
آهي پاڪ آهي. اهو ٻڌي هندوءَ چيو ته جي تو
آهين ته ڏهن مسلمان ٿيو آهين سا تو صحبت ڪنهن
اهو ڪم هرگز نه ڪرين ها. وتائي چيو جي ايڪري يا
آهين ته به ڏسڻي ۾ جا آهيون. پر جي وٽ ٿي
ٻنهي پرميتور وانگر نه وڃائيندس نه لاهي ئي
لڙ ڪندس. اسان وٽ جي شيءِ ڪي پڪڙي ٿيو
آهي لڙهان ڏاڙن کي اهو جواب ٻڌي هندوءَ
ڪٿي مات ڪئي.

نقل نمبر (٢٦)

چون ٿا ته هڪ عورت جو گهر وتائي فقير جي
گهر وٽ هو. فقير وٽ جيڪي ماڻهو ايندا هئا
سي پاڻ سان طعام ۽ ٻيون شيون ڪٺي ايندا هئا.

وتايو فقير اُٿي هنڊڻ بازار کي سڌ ڪري،
ڏسڻي چڙهندو هو يا ويچاري گهڻي قدر،
ڪارائتو هو ١٠ ها عورت ڏسي سڙندي
هئي پر ڳالهه نه ڪندي هئي. هڪ ڏينهن تمام
عمدو طعام ۽ مٺائن جا قسم آيا، عورت به جهڙي
جا ڪيا سڀيا. سارا جهڙي نه سگهي ۽ وتائي فقير کي
چوڻ لڳي خوشامد به انهن سان ڪريٿ جيڪي،
تنهنجا يورا واقف نه هجن باقي ٻاڙي وارن،
کان توکي نفرت اسان آهي. تو ۽ نه چوندا آهن
نه ٻاڙو ٻيخصيب ڪي ٻه پيارو هو. تون ٻاڙي
سان کهڙي نعمت تو هلين. مون کي ڏسي
وٺي جوش ۾ تو سڙين. عورت گهڻو وات ڪيو
وتايو فقير صبر ڪيو وٺو هو جڏهن ما ڪئي،
متو هئي ٽڪي تڏهن وتائي آسمان ڏي منهن
ڪري چيو اي مولا هن گندي عورت ۾ به منهنجي
بلا ڪان اسان کي بچاءِ.

نقل نمبر (٤٧)

وتائي فقير کي هڪ وڏيري ڪمدار موڪلي
گهرايو. فقير اتي پهچي ته نماز جي ماٺ ڪندا ٿي
ويا آهن وڏيرو صاحب هڪ ڪرسي تي ويٺو
آهي فقير اچڻ سان اسلام عليڪم ڪئي ۽ وڏيري
وعليڪم اسلام چئي فقير کي ويهاريو ۽ چوڻ
لڳو تماشا سڀ قدرت انسان لاءِ خلقيا آهن جيڪي،

ڪتن جي وڙهه، ٻڪرن جي وڙهه، سوئر جي وڙهه.
انهن کانسواءِ ٻيا ڪيترائي تماشا ان لاءِ آهن ته اسين
پنهنجي دل کي خوش ڪريون.
وتائي فقير جي مرڻ وارن موت، ملوڪان شڪار
ڪندي ڪي پيڪ ۾ سوئر، مالڪ کي ٻچي تي نڙي.
سان سيني کي مٿو آهي هو غريب ڳڳدام جانور
آهي جيڪي ڪتا يا سوئر يا ٻڪر وڙهائين ٿا
انهن کي رات ڏينهن اها تڪليف هوندي آهي
۽ مالڪ کي وساري رات جو خواب ۾ اهي
ڏسندا آهن، اهڙن ڪمن تي مالڪ راضي نٿو رهي،
مگر شيطان راضي هوندو آهي. تو جي دستار،
ماڻهو ڪتا ڪيا آهن انهن سيني جو بار قيامت ۾
تو تي پوندو. ايترو بار توتن ٻڌاءِ ته ڪيئن ڪٽي
سگهندين؟ توتن رڳو پاڻ ڇڏائي وڃين ته
به لک ڪيئن ۽ اها ڳالهه جانئي مغز خوري آهي.

نقل نمبر (٤٨)

وتائي فقير جي ڳوٺ جي پرسان هڪ حاجي
رهندو هو، ۽ پيسا وياج تي ڏيندو هو، ۽ ڪليو ڪلايو
وياج کائيندو هو. وتائي فقير پڇيس ته تون
حاجي آهين؟ دل ۾ اهو خيال ڪيو اٿئي ته
مون پنهنجا گناه اڳيان حج ڪري صاف ڪيا
آهن. ان ڪري اهو حرام جو ڪم ڪري رهيو
آهين ۽ حرام تو کائين. مگر ياد رک جو پنهنجي

اولاد کي اهو مزو پنهنجو پرت ڪارڻي هٿن سان
ڏاسني ٻنائي ٿو. آخرت ۾ ڏسڻي ۾ اچيائون
اها جوابداري تنهنجي مٿان هوندي جو تنهنجا
ٻئي پيٽ زاني ۽ شرابي آهن انهن جا جدا
هڪ عورت ويهاري آهي ۽ خرچ وغيره،
ڏسيندا رهن ٿا.
نيٺ هڪ ڏينهن الله تعاليٰ جي ذات کي ڏمر
اچي ويو لقمان تي غضب نازل ٿيندو تنهنڪري
پوئين پاڻ سڌار ڪندڙ صورت ۾ توکان پٽن
جي شادي ڪري سگهين ٿو. ته به انهن جي
شادي نه ڪرائين ۽ اشرافن جا ننگ دٿ سان ٿو
خراب ڪرائين ۽ نه ته ٻچا پيرپو ڪرائين پيو ۽،
ڪهڙو وڳوڙ وارڻ تي خراب اٿئي پرنڌو؟ اهڙو
واعظ آهي جيڪو حق چوڻ کان نه ڊڄي پيو،
دوزخ جي باه کان پاڻ کي ۽ عيال کي بچائي
سگهندين موڪل سگهه سمجهايو آهي جي
انسان هوندين ته اهي لفظ تنهنجي لاءِ
ڪافي آهن. جيڪڏهن حيوان هوندين ته
توهان ۾ حاجي جي قبر انسان جي قبرستان ۾
شال ڏسڻي گهرجي ڪري.

نقل نمبر (٤٩)

ڳالهه ڪندا آهن ته هڪ ڏينهن وتايو فقير ڪنهن
شخص سان مسافري تي گهر جي نڪتو منزل،

سڀئي سُٺي ننڊ ڪري پيا ۽ سج لهڻ لڳو.
سڙهڪ ميدان ۾ رستي پر سان سمهي رهيا.
وڻائي فقير سان جيڪو سنگتي هو تنهن ساڻ،
دولت گڏ هئي. جنهن ڪري ڪُٽيءَ ۾ ننڊ نه آئيس
جو نه هندو ماڻهو هو، ۽ پري کان وڻائي کي هڪلون
ڪندو رهيو ته هوشياريءَ سان جاڳندو رهه متان
ڪو ٺڳي نه ڪري. مگر فقير کي ڪا ننڊ
اچي وئي، چور ته رستي تان اچي رهيا هئا
۽ ڳالهائڻ جو آواز پئي آيون. ڏسن ته هڪ
ڏاڙهيش سمهيو پيو آهي سو اچي مٿان
بيٺو. فقير ننڊ ۾ ڇوڙ لڳو اسان وٽ پيسو
ڪونه، مولا جاڻي ۽ ڇڏائي. باقي هن هندوءَ جي
هن سنگتي کي جو ڇڪي روڪڙ ساڻ آهي
سو ننڊ نٿي ڪندو. چور ڀلا هئي لفظ
ٻڌي سڌا سندس ساٿيءَ جي مٿان وڃي بيٺا
تلاشي جو ڪُٽي رقم ته ڳولهي روڪڙ ڦرڪري
ويٺي. هندوءَ ڪن جڏهن وقت ڳهڻن دانهون
ڪيون پر چورن لٽيون هڻي هن کي ڪيرائي
ويا. اهڙيءَ رات فقير جاڳيو ۽ واڪو ڪري
سنگتيءَ کي چيائين بي ايمان پڪ تو کي
اها سزا ملي ڇو ته انهيءَ ڪري سُتو
آهين مون سان گڏ رهين ها ته جهڙا چور
۽ جيڏا ٺڳ اسان ۾ جيڏا مڙس مڙس جرمن
آهي. هاڻي تون جاڻ تنهنجو قصو. هندوءَ جي

ڏسڻ سان چوڻ موڪلي ماڻهن تي ٽال ڪري. فقير چيو
ته ٻه ڳهڻ جي ڪل لائق هوندي.

نقل نمبر (٥٠)

روزن جي مهيني ۾ وتائي فقير ٢ هفتي جمعي جو
روزو رکيو. صبح کان وٺي وهنجي ڪپڙا ڌوئاري
جمعي نماز به پڙهيائين ۽ شام جو مسجد ۾ روزو ب
کولڻ آيو. ملان، فقير اڳيان دال جو پيالو ۽ جوڻ جي
ماني آڻي رکي، باقي گوشت جو پيالو ۽ ٣ سوڌت
اڳيان رکيائين. ٻن شخص جو پاڻ ۾ ڪاڏي تان جهيڙو
ٿي پيو. هڪ چوي ته گهڻا ٢ پياڻ جو پوڙ ڪسي
آيو آهين ۽ ٻيو تو کي نٿو وٺي ها جو ٻين ها ڪاڏا
نٿو کائين. مسجد ۾ روزو کولڻ ۽ گڏجي طعام
۽ گوشت جي پوڙ پيالا ٦ لا اسيدو آهي. هن جواب ۾
چيس ته تنهنجو نفس گهري تو باقي منهنجو نفس
نه گهرندو. جڏهن هڪ ٻئي کي گهٽ وڌ ڳالهايون
سي ڪيا ٿو ته هن فقير، ملان کي چيو ته تو کي
وڏي شابس آهي جو مون کي دال جو پيالو
ڏنو اٿئي. جيڪڏهن منهنجي نفس کي ٻي
گوشت جو پيالو چکائين ها ۽ مان وٺائين ها ته
روزو پيو اجاڻ ها ۽ وڏا جهيڙا ڏسان ها، اهڙيءَ ريت
ماڻهن کي رمضان گذري وئي ۽ جو ڏک ڏاڍو
شيدو افسوس ڪندا ۽ جو نه شال ڪاڏا اهڙا
پيا ٿا ڪيون. ۽ اکون اسيد آهڻا جي ڪيون.

ماڻهن مان پيڙهن جون تڪليفون اي ماه رمضان الوداع.

نقل نمبر (٥١)

هڪ دفعي وتائي فقير وٽ هڪ ايراني فقير اچي ترسيو. ان وٽ هڪ گهوڙي به هئي، جا سخت اڇلي هئي. سو وتائي فقير پاسي ۾ لنگهندڙ هڪ ساڌو ماڻهوءَ کي چيو ته هن گهوڙي کي پاڻي پياري اچ. ۽ اندر پاڻ اسان صاف ڪرينس. لاچار هو شخص گهوڙي کاهي آيو ۽ رستي تي سوچڻ لڳو ته هن ڪري وقت مٿان ڇڪ وجهي پالوٽ هئي سو تلاءَ تي پهچڻ شرط زنجير هٿ مان ڪڍي ڇڏيائين. گهوڙي پاڻي ڏسڻ ته اندر ۾ زنجير گهليندي وئي. اتفاقن زنجير گهوڙي جي پيرن ۾ وڪوڙجي ويو ۽ گهوڙي ٻڏڻ لڳي. اهو حال ڏسي اهو ساڌو سهڪندو موٽي آيو. ايراني فقير گهوڙي نه ڏسي ڪاوڙ مان پڇيو براۓ ماده اسپ چه ميگوئي. يعني گهوڙي لاءِ ڇا ٿو چوين، هٿين خالي ڇو آيو آهين؟ ساڌو جواب ڏنو اسپ مي مرده، جنهن پٽ ۾ ڏوٺي. اهو خراب جواب ٻڌي ايراني فقير وڏي آواز سان وتائي فقير کي واڪا ڪرڻ لڳو. وتايو سڄي ٻڌي پاڻ نڪري آيو ۽ ساڌوءَ جي گلم ٻڌي ٻئي ڄڻا تلاءَ ڏي آيا. ڏسن ته واقعي گهوڙي جو ساهه نڪري ويو آهي ۽ لٽڪندي پئي وهي. گهوڙي جو مالڪ ڏاڍو ئي لاچار ماتم ڪري

پيا دو هليو ويو.

نقل نمبر (٥٢)

هڪ ڏينهن مسجد ۾ وعظ ڪندڙ مولوي ٻڌايو ته گهر ۾ پردو رکڻ لازمي آهي. جنهن گهر ۾ پردو نه آهي تنهن گهر ۾ جني نه هوندو. انهي تقرير ۾ زالون ۽ مرد موجود هئا. وتائي فقير اها ڳالهه ٻڌي چيو ته اها سڀ لچائي مردن جي آهي جيڪي ڏاڙهيون رکائي ويران لڙائين ٿا، ڏاڙهيون پٽائي پنهنجي خلق خوش ڪرائين ٿا.

نقل نمبر (٥٣)

هڪ دفعي وتائي فقير جي ماءُ سخت بيماريءَ پئي سو سندس پٽ سان ويهي رهڻ لڳو. هڪ ٻي ڪراڙي ٻار ۾ واري آئي ۽ چوڻ لڳي سيڪو پنهنجي لاءِ روئي ٿو، هو موت سڀڪنهن جي مٿان اچڻو آهي. ڪنهن کي به نه بچڻو آهي. وتائي فقير چيو جڏهن منهنجي زال هن دنيا مان لاڏاڻو ڪيو تڏهن ائين ڪهڙي نه چيو ته وتايا چو ٿو روئين؟ مان ته تنهنجي زال آهيان. ڪيترو ئي سواءِ مٿس جي موجود آهن ۽ چوڻ بيوت گذاريٿ. آسودو صحبت ها ته پيا سڳ ڏيئي ها. ماءُ جهڙي وڏي عزيب، پنهنجو نصيب ڏسي رڳو ٿات لڳ، اهو ٻڌي سندس ماءُ خدا جي فضل سان اکيون کوليون ۽ وتائي کي ڪجهه آرام آيو پر رهڻ ڪانه بس ڪيائين. واقعي ماءُ پيءُ کان سواءِ انسان دنيا ۾ يتيم ٿيو رهي جنهن جي نظر ۾ سڀ سنڀال ڪندڙ اهو قادر ڪريم آهي جنهن ڪيس پيدا ڪيو آهي ۽ واپس گهرائيندو.

غمن جي دنيا

هن ڪتاب جي حقيقت ڪُئي اوس،
آهي. هن ۾ جيڪو به قدمي ذڪ
قلمبند ڪيو ويو آهي اهو بيحد،
ڏکن ساڻ وابسط آهي هن ڪتاب
جي ھڪ ھڪ سٽ سورا شتي معلوم
ٿيندي جيڪڏهن پوري طرح مطالعو
ڪري ڏسبو ته واقعي خبر پوندي
ته هيءَ دنيا غمن جي آهي.
تنهنڪري اوهان جي سڄڻ لاءِ
پڙهو توڪجهي ته هي ڪتاب خريد
ڪري هن ور پڙهي ڏسو ته توهان
کي حقيقت سمجهه ۾ اچي ويندي.

....

پتو ياد رکندا. 2/=

صداقت بڪ ڊپو

بڪسيلر پبلشرز اسٽيشنرز شاهي بازار حيدرآباد
(نزد پڪو قلعه)

شيخ چلي

هي ڪتاب پڻ اسان ڇپرائي پڌرو
ڪيو آهي. هن ۾ پڻ کلائيندڙ
ڳالهيون ۽ عجيب نقل بيان ڪيا
ويا آهن. جيڪڏهن هن ڪتاب جو،
صحيح طرح مطالعو ڪبو ته دل خوش
ٿي ويندي هن ڪتاب ۾ ٻه وڻندڙ
ٽوٽڪا ۽ حيرت انگيز واقعن جو
ذڪر ڪيو ويو آهي. تنهنڪري هن
ڪتاب کي خريد ڪرڻ ۾ ڪابه تاخير
نه ڪريو ڇاڪاڻ جو هن ڪتاب کي
پڙهندي توهان جي دل کي سڪون
ملي ويندو.

صرف اسان جي دڪان جو پتو ياد رکندا

2/50 ....

صداقت بڪڊپو

بڪسيلر پبلشرز اسٽيشنرز شاهي بازار حيدرآباد
(نزد پڪو قلعه)

سُهڻو خوابُ

هن ڪتاب کي اسان سُهڻي، لڪائي ۽ زيباشتي ٽائيٽل سان ڇپرائي ظاهر ڪيو آهي. هن ۾ ڪيترائي عجيب ۽ وڻندڙ قصا قلمبند ڪيا ويا آهن. توهان دوستن کي پڙهندي معلوم ٿيندو ته خواب جي حقيقت ڪيتري قدر لطف اندوز ۽ حيرت ڏياريندڙ آهي. تنهنڪري اسان کي گذارش آهي ته هن بهترين تحفي جو واس ضرور وٺو جنهن ۾ توهان جي جذبي ۾ ڪافي اضافو ٿيندو.

پتو ياد رکندا. 1-50

صداقت بڪ ڊپو

بڪسيلر پبلشر ۽ اسٽيشنرز شاهي بازار حيدرآباد
(نزد پڪو قلعو)

ٺڳيءَ جو ناهه

هي ڪتاب پڻ اسان ڇپائي چڪا
آهيون. هن جو ليکڪ افضل سرنگي
آهي. جنهن هن قصي کي مزاحيه
انداز ۾ ترتيب ڏنو آهي. هن ۾
خاص ڪري سنڌ ۾ ڳالهه ٺڳيءَ جي
جي آهي جنهن جي پڙهڻ سان
ٽهڪ نڪري رهندا. مطلب ته هن ۾
جيڪا به حقيقت بيان ڪئي وئي
آهي اها ڪل ۾ خوشيءَ جي
دائري کان اڳ ناهي ننڍڙي
ايلي ۾ لکيو ته هن سنڌي
ڪتاب جو به واسطو ونئي پڙهنجيو
دل کي ڪا ڳوڙهي عمر کان آجو
ڪيو. پڙهڻ ياد رکندا. 1-50

صداقت بڪ ڊپو

بڪسيلرس پبلشرز ۽ اسٽيشنرس شاهي بازار حيدرآباد
(نزد پڪو قلعه)